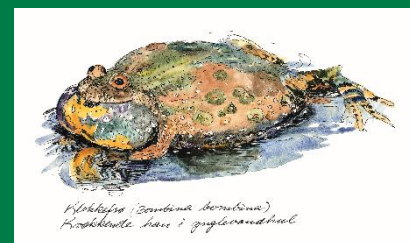

EU LIFE18 NAT/DK/000732

Carsten Horup,
Vordingborg Kommune

- Baggrund for ansøgningen – hvordan opstod projektet?
- Hvordan greb vi det an?
- Det faglige indhold i projektet
- Publikumsfaciliteter og vidensdeling
- Status og det videre forløb

Rana lessonae (Rana lessonae)
København, 1850

HURRAAAAAA!

Vordingborg Kommune har
vundet Europa-mesterskabet
i natur-ansøgninger 2018!

Rana lessonae (Rana lessonae)
Krokkølle eller Gulgrønskalle

LIFE18 NAT/DK/000732 LIFE Clima-Bombina

”New habitats for Bombina bombina, other amphibians and birds to counteract problems from climate change in coastal areas.” 2019-2023.

6 danske ansøgninger! Kun Clima Bombina og Open Wood er blevet godkendt.

Lidt over 60 LIFE-ansøgninger godkendt i 2018 ud af flere hundrede forsøg!

Eksempel på LIFE-projekter 2018:

LIFE18 NAT/NL/000716 Pelican Way of LIFE

LIFE18 NAT/HU/000799 LIFE HUNVIPHAB

LIFE18 NAT/CY/001018 LIFEWithVulturesCY

LIFE18 NAT/FI/000394 LIFE BOREALWOLF

LIFE18 NAT/PT/000864 LIFE BEETLES

LIFE18 NAT/GR/000768 LIFE ARCPROM -*Living in harmony with bears*

Baggrund for projektet:

2015: Udkast til Natura 2000-planer 2016-2021:

”Der planlægges og påbegyndes et projekt med etablering af vandhuller og forbindelseslinjer mellem disse vandhuller for padder på højjorden på Knudshoved Odde før Draget, med det formål at sikre de vigtige bestande af padder og deres levesteder også ved havstigninger og stadige hyppigere højvandshændelser”.

Tiden går....

2017: DUT-forhandlinger afsluttet! Ca. 20 mio. kr. til national medfinansiering via LIFE til to klima-projekter, hvoraf det ene er på Knudshoved i Vordingborg Kommune!

Så skete der noget...

- Formulering af projekt og accept fra Rosenfeldt til igangsættelse af projektet - september 2017
- Hvem kan hjælpe os med ansøgningen? Rådgiver-aftale med Bangsgaard og Paludan, november 2017.
- Arealvurdering ved jordfordelingskontoret december 2017.
- Accept af priser i Arealvurderingsrapport – marts 2018
- 1. april 2018: Åbning for LIFE-ansøgninger Concept Note og herfra fuld gas på indhold i ansøgningen
- Juni 2018 – Ansøgning om Concept Note.
- Oktober 2018 – EU Accept af Concept Note
- Januar 2019 – Indsendelse af fuld ansøgning
- Juli 2019 – Accept af ansøgning – supplerende spørgsmål fra EU
- 23. september 2019. Grant Agreement modtaget og underskrevet – projektet er igang.!

Coordinating Beneficiary:

- Vordingborg Kommune
- Projektleder: Carsten Horup
- Styregruppe
- Projektgruppe

Associated Beneficiaries:

- Miljøstyrelsen/MST Storstrøm
- Stiftung Naturschutz Schleswig Holstein
- Amphi Consult Sjælland v. Peer Ravn

**Miljø- og
Fødevareministeriet**
Miljøstyrelsen

STIFTUNG
NATURSCHUTZ
Schleswig-Holstein

Amphi Consult

Financers	Contribution/euro
EU LIFE Nature	3.062.380
The Danish Environmental Agency (MST)	1.804.978
Stiftung Naturschutz Schleswig Holstein	176.625
Amphi Consult	10.000
Vordingborg Municipality	50.000
I alt	5.103.983

- Kommunal bevilling frem til 2023.
- Kommunen håndterer indtægter og udgifter!
- Forestår alt kontakt og afrapportering til EU
- Kommunen får som projektleder refunderet medgået tid (knap 4 årsværk).
- Indtægterne kommer drypvis fra EU (30/40/30) og MST (40/60).

Det faglige indhold:
EU LIFE CLIMA BOMBINA
Projekt-område 274 hektar

Natura 2000-område
nr. 169, Havet og
kysten mellem
Karrebæk Fjord og
Knudshoved Odde

Et af Danmarks
vigtigste områder for
den danske herpeto-
fauna (padder og
krybdyr).

Fokus-arter og naturtyper – LIFE Clima Bombina

Arter: Klokkefrø, Løgfrø, Strandtudse, Grønbroget tudse, Løvfrø, Stor vandsalamander, Springfrø, spidssnudet frø og Markfirben, Klyde, Rødrygget tornskade, havterne og spidsand

Udvidelse af 8
habitat-naturtyper på
tidligere agerjord

Klima-truslen:

Life Clima Bombina

Projektet skaber et biodiversitetsrigt græsningslandskab med naturlige processer:

- Genskabelse af naturlig hydrologi
- Genskabelse af strukturer
  - Udlægning af sten
  - Overvintringssteder for padder og krybdyr
  - Etablering af grupper af buske og træer
- Turbo på naturudviklingen:
  - Bekæmpelse af ukrudtsfrø
  - Fjernelse af overjord
  - Indsamling og udsåning af naturfrø og udlægning af naturtørv
  - Suplerende opdræt af padder og markfirben
  - Bekæmpelse af prædatorer
- Udsætning af vilde græssere
- Pleje af eksisterende natur: vandhulsoprensning, bekæmpelse af problem-arter og invasive arter.

Før

- Udtagning af 110 hektar dyrkningsjord til natur
- Genskabelse af naturlig hydrologi – ca 7 hektar vandflade fordelt på ca. 25 vandhuller/vådområder.

Efter

Inspiration – Stiftung Naturschutz Schleswig Holstein:

Inspiration – Stiftung Naturschutz Schleswig Holstein:

Føjleludse / Grønbogel ludse (Rana lessonae)

Publikumstiltag og vidensdeling

- Parkeringsplads, fugleskjul, bord/bænkesæt, afmærkede stier, foldere, infotavler.
- Hjemmeside (www-climabombina.dk), film, facebook, instagram.
- Erfaringsudveksling, ekspertgruppe
- Ekskursioner
- Offentlige arrangementer
- Indsatser udenfor projektområdet på lokalt, regionalt og nationalt niveau
  - Kommunale projekter
  - Skriftlige aftaler med 4 nabo-kommuner om indsatser i projektperioden
  - National netværk for klokkefrø-lokalitetsejere.

Status og det videre forløb:

2020:

- Tinglysning og kompensationsudbetaling
- Udbud
- Myndighedsansøgninger
- For-undersøgelser

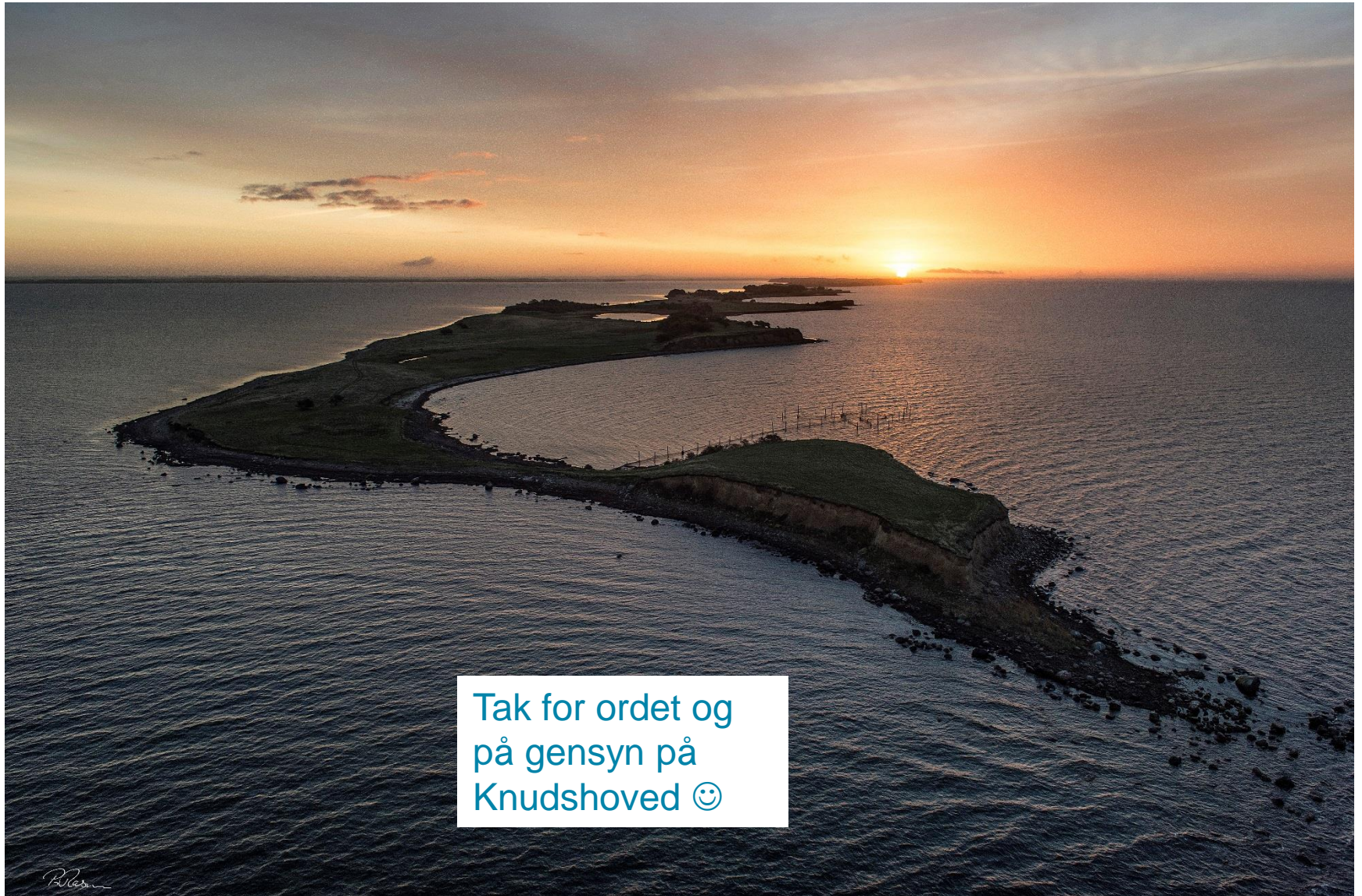
2021 – 2022 – 2023

Efter projektet:

- Rosenfeldt beholder ejerskab
- Kommunal inventar afskrives og overgives til godset (køer, heste, grej)
- Der udarbejdes en After-Life-plan.

Tak for ordet og
på gensyn på
Knudshoved 😊